

การจัดการห่วงโซ่อุปทานเพื่อส่งเสริมธุรกิจการเลี้ยงแพะเนื้อ อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

The Supply Chain Management to Promote Meat Goat Farming Business
Hua Sai District Nakhon Si Thammarat Province

พิชญาภา ปริ้มพราย¹, พงศพัชร บัวเพชร², วิลาวรรณ ภูมิ³

ชญญาภัค ไชยพรรณ^{4*}, พัชรินทร์ อินทมาส⁵, และ กัญยนา ศรีพฤษ⁶

Phitchayapha Primpray¹, Pongpat Buapet², Wilawan Phumee³

Chanyaphak Chaiyaphan^{4*}, Patcharin Intamas⁵, and Kanyana Sripruk⁶

*Corresponding Author**

คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช^{1, 2, 3, 4*, 5}

Faculty of Industrial Technology, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand^{1, 2, 3, 4*, 5}

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช⁶

Faculty of Humanities, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand⁶

E-mail: anchalee_pri@nstru.ac.th¹, pongpat_bua@nstru.ac.th², wilawan_jin@nstru.ac.th³

chanyaphak_cha@nstru.ac.th^{4*}, patcharin_int@nstru.ac.th⁵, k.sripruk@gmail.com⁶

Received August 16, 2024; Revised September 20, 2024; Accepted October 30, 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการเลี้ยงแพะและการจัดการธุรกิจการเลี้ยงแพะ 2) ศึกษาความต้องการส่งเสริมอุตสาหกรรมการเลี้ยงแพะต้นแบบของเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะเพื่อพัฒนาสู่อุตสาหกรรมส่งออก และ 3) การจัดการห่วงโซ่อุปทานสำหรับการส่งเสริมเพื่อพัฒนาธุรกิจการเลี้ยงแพะเนื้อของเกษตรกรเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะเนื้ออำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ใช้วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 24 ราย โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีจำนวน 2 ประเภท ดังนี้ 1) แบบสอบถาม ซึ่งใช้คำถามปลายปิด (Close-Ended Questions) แบบตัวเลือก (Multiple Choice) 2) แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการศึกษาต้องการส่งเสริมอุตสาหกรรมการเลี้ยงแพะเพื่อนำมาพัฒนาโมเดลเพื่อส่งเสริมธุรกิจการเลี้ยงแพะเนื้อ ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายเปิด ผลการวิจัยพบว่า สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจ ปัญหาที่พบคือขาดความรู้ในการเลี้ยงแพะที่ถูกต้อง ขาดการสุขาภิบาลและการตรวจสุขภาพ บางครั้งมีจำนวนแพะไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาด และมีความ

ต้องการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ด้านผลิตแพะให้ได้คุณภาพมาตรฐาน การเลือกซื้อพ่อและแม่พันธุ์ การผสมพันธุ์ การให้อาหาร การเลือกใช้ยาสำหรับป้องกันและรักษาโรค ผลจากวิเคราะห์กระบวนการจัดการห่วงโซ่อุปทานสำหรับการส่งเสริมเพื่อพัฒนาธุรกิจการเลี้ยงแพะพบว่า ต้นน้ำ การวางแผนการทำระบบบัญชี การคัดเลือกพันธุ์ที่เหมาะสมต่อสภาพอากาศ การจัดการฟาร์มที่ได้มาตรฐานเหมาะสมกับพื้นที่ การซื้อจัดหาปัจจัยการผลิต การจัดการเครื่องมือและอุปกรณ์ กลางน้ำ การวิเคราะห์และจัดการอาหารและโภชนาการที่เหมาะสมเพื่อให้แพะเติบโตและมีคุณภาพ การจัดการสุขภาพ การดูแลและป้องกันโรคต่าง ๆ ปลายน้ำ การจัดการสิ่งแวดล้อมสำหรับสุขภาพของแพะ การกำจัดมูลแพะ การบำรุงรักษาพื้นที่เพื่อให้มีการเติบโตของพืชสำหรับการเลี้ยงแพะและการวางแผนการตลาดเพื่อให้เพียงพอตลอดทั้งปี

คำสำคัญ: การจัดการห่วงโซ่อุปทาน; การส่งเสริมธุรกิจ; แพะเนื้อ

Abstract

This research aims to 1) study the current status of goat farming and goat farming business management; 2) study the need to promote the prototype goat farming industry of goat farmers for developing into an export industry; and 3) manage the supply chain for promoting and developing the goat meat business of farmers. Purposive sampling was used to select 24 key informants. The data collection methods included 1) questionnaires using closed-ended questions with multiple choice and 2) interview forms with open-ended questions, which were used to promote the goat farming industry to develop a model to promote such businesses. The research findings showed that according to the basic social and economic conditions, the problems encountered were a lack of knowledge in proper goat farming, inadequate sanitation, and health inspection, and occasionally insufficient goat numbers to meet the market demand. Another finding showed that the farmers needed to promote and develop knowledge in goat production to achieve quality standards. This included breeder selection, feeding, and medicines for disease prevention and treatment. The results obtained from the analysis of supply chain management processes for promoting and developing the goat farming business found that upstream included accounting system planning, selection of breeder suitable for the weather, standard farm management ideal for the area, purchasing production factors, managing tools and equipment; midstream involved analyzing and managing food and nutrition appropriately for goats to grow and maintain quality, health management, watching and preventing various diseases and downstream consisted managing the environment for goat health, disposing of goat manure, keeping the area to ensure plant growth for goat farming, and planning the market to meet demand throughout the year.

Keywords: supply chain management; business promotion; meat goat

บทนำ

แพะที่เป็นสัตว์เศรษฐกิจที่เกษตรกรให้ความสนใจและได้รับความนิยมในการเลี้ยงเนื่องจากเป็นสัตว์ที่เลี้ยงดูง่าย สามารถกินอาหารได้หลากหลายไม่ว่าจะเป็นหญ้า ไม้พุ่ม ไม้เลื้อย วัชพืช วัสดุเหลือจากการเกษตร และสามารถปล่อยแพะเลี้ยงในทุ่งหญ้าทำให้มีต้นทุนค่าอาหารที่ต่ำ และเป็นสัตว์ที่ทนทานต่อสภาพแวดล้อมต่าง ๆ แพะเป็นวัตถุดิบสำหรับทำอาหารฮาลาล นมแพะมีคุณค่าโปรตีนสูง นอกจากนี้แพะยังเป็นอาหารที่บริโภคได้ทั้งชาวไทยพุทธและมุสลิม ซึ่งสามารถสร้างเศรษฐกิจในชุมชนหรือสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชนเมื่อแพะสามารถนำมาใช้ทำอาหารได้หลากหลายชนิด เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์กรมปศุสัตว์ พ.ศ. 2566 – 2570 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบทิศทางการปฏิบัติงานและแนวทางการกำหนดงบประมาณของกรมปศุสัตว์ “เป็นองค์กรพัฒนาการปศุสัตว์ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี เพิ่มมูลค่าสินค้าสู่ตลาดโลกและเติบโตอย่างยั่งยืน” (Department of Agricultural Extension, Ministry of Agriculture and Coopeartive, 2021)) ตามแผนพัฒนานของภาครัฐ ในการเพิ่มปริมาณผลผลิตแพะเนื้อ ประกอบกับที่ผ่านมาเกษตรกร ผู้เลี้ยงแพะเนื้อยังขาดการจัดการผลิต และระบบตลาดที่ถูกต้อง ส่งผลให้การเลี้ยงไม่มีการพัฒนาก้าวหน้าตามหลักวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับ Ruemkaew et al. (2023) รายงานว่า สภาพปัญหาทางด้านการตลาดของกลุ่มผู้เลี้ยงแพะเนื้อ ปัญหาที่พบเงินทุนหมุนเวียน ในการเลี้ยงแพะมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ที่ต้องจ่ายเพื่อให้การดำเนินการเลี้ยงแพะเป็นไปอย่างต่อเนื่องทำให้เกิดปัญหาการขาดสภาพคล่องในการหมุนเวียนทางการเงิน

คณะผู้วิจัยดำเนินการวิจัยได้มีการสอบถามข้อมูลจากเกษตรกรในหมู่ 9 อำเภอหัวไทร ซึ่งเป็นพื้นที่เป้าหมายและได้ลงพื้นที่ชุมชนที่เลี้ยงแพะ พบว่า ในการเลี้ยงของเกษตรกรยังมีปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ คือ ปัญหาด้านจัดการผลิต ระบบตลาด ด้านการจัดจำหน่าย ที่เกิดในกระบวนการดำเนินงานของเกษตรกร ซึ่งสอดคล้องกับภาพรวมของงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาชุมชนทั้งในด้านขาดการพัฒนาสินค้าที่เป็นมาตรฐาน และสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค (Pisawong, 2021; Suwunniponth, 2021) คณะผู้วิจัยได้มองเห็นถึงปัญหาและโอกาสของชุมชนในการจัดการกระบวนการทั้งระบบเพื่อพัฒนาให้เกิดมาตรฐาน ที่จะสามารถตอบโจทย์ความต้องการของผู้บริโภค และการส่งเสริมแผนพัฒนากลยุทธ์ด้านการตลาด เป็นไปตามกระบวนการจัดการโซ่อุปทานเพื่อส่งเสริมธุรกิจตรงกับต้องการของผู้บริโภคมากยิ่งขึ้น โดยใช้แนวคิดในการศึกษาศักยภาพชุมชนด้วย SWOT Analysis และแนวคิดด้านกลยุทธ์การส่งเสริมธุรกิจโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ด้วย TOWS Matrix ในการสร้างกลยุทธ์ขึ้นมาใหม่เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการส่งเสริมธุรกิจเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับชุมชน (Dararuang, 2021; Namwat & Janapiraganit, 2021) และ ในการวิเคราะห์กระบวนการจัดการห่วงโซ่อุปทานในการดำเนินงานตั้งแต่

ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำต่อไป โดย Lambert et al. (1998) ได้กล่าวว่า การจัดการห่วงโซ่อุปทาน คือ การจัดลำดับของกระบวนการทั้งหมดที่มีต่อการสร้างความพอใจให้กับลูกค้า โดยส่วนหนึ่งของห่วงโซ่อุปทานซึ่งเป็นกระบวนการเริ่มต้นตั้งแต่การวางแผนจากจุดเริ่มต้นในการผลิตที่ทำหน้าที่จัดหาสินค้าส่งต่อไป เพื่อการจัดการสินค้าให้เหมาะสมกับการจำหน่ายที่ทำหน้าที่จัดหาสินค้าบริการและสารสนเทศ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ผู้บริโภคไปสู่จุดสุดท้ายของผลิตภัณฑ์ที่ผู้บริโภคต้องการ ดังนั้น ห่วงโซ่อุปทานเพื่อส่งเสริมธุรกิจการเลี้ยงแพะ จึงได้ดำเนินการเพื่อนำผลไปใช้พัฒนาการเลี้ยงแพะเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ มีปริมาณเพียงพอสำหรับการบริโภค และพัฒนาสู่อุตสาหกรรมอาหาร

บทความวิจัยนี้นำเสนอการจัดการห่วงโซ่อุปทานสำหรับการส่งเสริมเพื่อพัฒนาธุรกิจการเลี้ยงแพะเนื้อของเกษตรกร ต้นน้ำ ประกอบด้วย การวางแผนการเลี้ยงแพะเนื้อ การให้ความสำคัญในด้านการซื้อจัดหาปัจจัยการผลิตและการจัดการผลิตแพะเนื้อทั้งระบบที่เหมาะสมในพื้นที่ มีเครื่องมืออุปกรณ์ที่เหมาะสมสำหรับจำนวนแพะที่เลี้ยง ต้องมีพื้นที่ให้แพะได้ทานหญ้าและอาหารที่มีธาตุอาหารต่าง ๆ การเลือกพันธุ์และการจัดการฟาร์ม เลือกพันธุ์ที่เหมาะสมสำหรับการเลี้ยงและสภาพแวดล้อมของพื้นที่ เช่น พันธุ์ที่ทนทานต่อสภาพอากาศในพื้นที่นั้น และมีสมบัติทางพันธุกรรมที่ดีสำหรับการผลิตเนื้อที่มีคุณภาพดี กลางน้ำ การจัดการอาหารและโภชนาการที่เหมาะสมและสมดุลเพื่อให้แพะเติบโตและพัฒนาอย่างเหมาะสม การวิเคราะห์และปรับปรุงอาหารเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ การจัดการสุขภาพและการดูแลสัตว์ การรักษาสุขภาพของแพะให้ดีโดยใช้วิธีการป้องกันโรคและการดูแลที่เหมาะสม เช่น การฉีดวัคซีน การรักษาโรคต่าง ๆ และการควบคุมแมลง ปลายน้ำ การจัดการสิ่งแวดล้อมในฟาร์ม เช่น การบำรุงรักษาพื้นที่เพื่อให้มีการเติบโตของพืชที่เหมาะสมสำหรับการเลี้ยงแพะและการบำรุงรักษาสัตว์เลี้ยงที่เหมาะสมสำหรับสุขภาพและความสบายของแพะ และการวางแผนการผลิตและการตลาดเนื้อแพะอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้ราคาที่เหมาะสมและการตลาดที่มีความต้องการ ตลาดเป็นหลัก

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการเลี้ยงแพะเนื้อและการจัดการธุรกิจการเลี้ยงแพะเนื้อ อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาความต้องการส่งเสริมธุรกิจการเลี้ยงแพะต้นแบบของเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะเนื้อเพื่อพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อการจัดการห่วงโซ่อุปทานสำหรับการส่งเสริมเพื่อพัฒนาธุรกิจการเลี้ยงแพะเนื้อของเกษตรกร

การทบทวนวรรณกรรม

แผนยุทธศาสตร์กรมปศุสัตว์ พ.ศ. 2566 – 2570 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบทิศทางการปฏิบัติงานและแนวทางการกำหนดงบประมาณของกรมปศุสัตว์ “เป็นองค์กรพัฒนาการปศุสัตว์ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี เพิ่มมูลค่าสินค้าสู่ตลาดโลกและเติบโตอย่างยั่งยืน” (Department of Agricultural Extension, Ministry of Agriculture and Cooperative, 2021)

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มขีดความสามารถด้านการผลิตสินค้าปศุสัตว์ตลอดห่วงโซ่ให้ได้มาตรฐานเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

1. ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าปศุสัตว์เพิ่มขึ้น

1.1 ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์สัตว์ พันธุ์พืชอาหารสัตว์ เชื้อจุลินทรีย์ ปัจจัยการผลิตรวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการผลิต

1.2 พัฒนาปัจจัยการผลิตให้มีความหลากหลายเหมาะสมกับรูปแบบการผลิต

1.3 ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค

1.4 เพิ่มประสิทธิภาพของระบบการตรวจรับรองคุณภาพสินค้าปศุสัตว์

1.5. เพิ่มศักยภาพระบบการตรวจสอบย้อนกลับเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค

2. สินค้าปศุสัตว์มีเพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศ

ปัจจุบันประเทศไทยนอกจะเลี้ยงสัตว์เพื่อบริโภคภายในประเทศแล้ว ยังสามารถส่งเป็นสินค้าออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศทำรายได้ปีละหลายพันล้านบาท และเป็นสัตว์เลี้ยงชนิดหนึ่งที่น่าทำการส่งเสริมให้เกษตรกร ทำการเลี้ยงเช่นเดียวกับสัตว์อื่น การผลิตแพะยังสามารถขยายตัวได้อีกมาก เพราะนอกจากจะเลี้ยงแพะเพื่อการบริโภคภายในประเทศแล้ว ยังมีแนวโน้มที่สามารถจะส่งแพะไปจำหน่ายยังประเทศข้างเคียงได้ แพะ เป็นสัตว์ที่เลี้ยงง่าย ขยายพันธุ์ได้รวดเร็ว สามารถใช้พื้นที่การเลี้ยงเพียงเล็กน้อย ทั้งพื้นที่โรงเรือนและพื้นที่สำหรับปลูกพืชอาหารสำหรับแพะ ลักษณะและวิธีการเลี้ยงแพะ โดยทั่วไปสามารถแบ่งออกเป็น 4 แบบ คือ 1. การเลี้ยงแบบผูกล่อม 2. การเลี้ยงแบบปล่อย 3. การเลี้ยงแบบขังคอก 4. การเลี้ยงแบบผสมผสานกับการปลูกพืช การดูแลสุขภาพแพะ ในปัจจุบันยังคงมีปัญหาพยาธิในตัวอย่างมากกับการเลี้ยงมากกว่าพยาธิภายนอก ทำให้เกิดการตายโดยฉับพลัน ทำให้เกษตรกรเกิดการสูญเสียรายได้ (Department of Livestock Development, 2023)

การจัดการโซ่อุปทาน (Supply Chain Management) Council of Supply Chain Management Professionals (Kotler, 2004) ได้ให้คำนิยาม ของการจัดการโซ่อุปทาน (Supply Chain Management) ไว้คือการวางแผนและการจัดการกิจกรรมดำเนินการทั้งหมดที่เกี่ยวข้องตั้งแต่การจัดซื้อ การประสานงาน การทำงานร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องในโซ่อุปทาน กิจกรรมของการจัดการโลจิสติกส์ทั้งหมด การจัดการโซ่อุปทาน (Supply Chain Management) มีเป้าหมายเพื่อบริหารการเคลื่อนที่ ทรัพยากรผ่านกระบวนการ

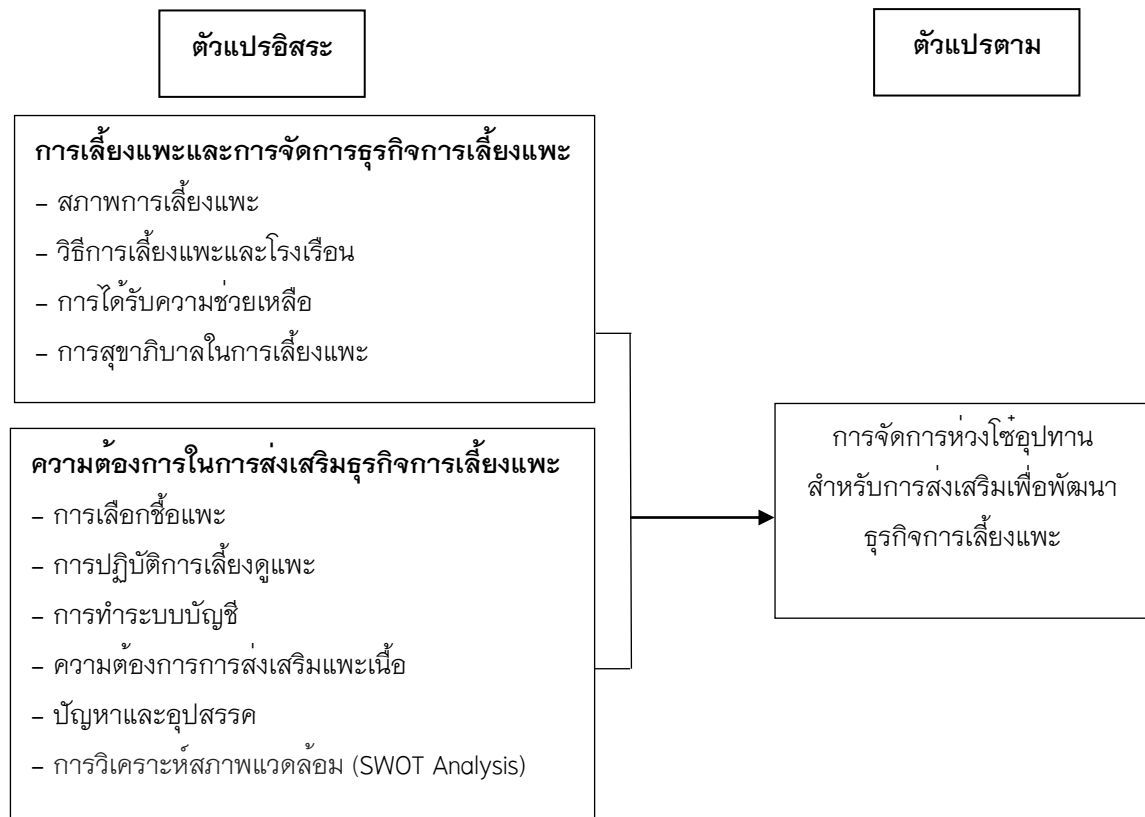
ต่าง ๆ ให้มีคุณค่าและประสิทธิภาพสูงสุด โดยสายสัมพันธ์ทางธุรกิจ (Business Relationship) ของโซ่อุปทานองค์กรที่ต้องดำเนินงานระหว่างกันทั้งในด้านการต้นน้ำ (Upstream) กลางน้ำ (Midstream) และปลายน้ำ (Downstream) เพื่อที่จะสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นพันธมิตรธุรกิจ โดยองค์ประกอบพื้นฐานของการจัดการโซ่อุปทาน

แนวความคิดการส่งเสริมเพื่อวางแผนความต้องการให้กับชุมชน มุ่งสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายทางธุรกิจที่วางกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อตอบสนองความต้องการผลิตให้ลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย รวมถึงการหาแนวทางในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจ เพื่อบรรลุเป้าหมายของการประกอบธุรกิจ โดยเริ่มต้นจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของชุมชนจากการวิเคราะห์ SWOT Analysis เพื่อศึกษาศักยภาพการดำเนินงานของเกษตรกร ทำความเข้าใจและประเมินจุดแข็งและจุดอ่อน และค้นหาโอกาสเพื่อหลีกเลี่ยงอุปสรรคของการดำเนินงาน สร้างกลยุทธ์ขึ้นมาใหม่โดยการวางแผนกลยุทธ์การส่งเสริมเพื่อพัฒนาธุรกิจ คือ 1) กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy) 2) กลยุทธ์เชิงรับ (ST Strategy) 3) กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy) และ 4) กลยุทธ์เชิงป้องกัน (WT Strategy) โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ด้วย TOWS Matrix ซึ่งจะช่วยให้เห็นถึงปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาสและอุปสรรคที่ชุมชนหรือธุรกิจเผชิญอยู่นั้น สามารถนำมาจับคู่เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันที่เป็นจุดแข็งและจุดอ่อนของชุมชน และสามารถตอบสนองความต้องการพัฒนาการส่งเสริมธุรกิจเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Suwunniponth, 2021; Thongchawna, 2022) เนื่องจากปัญหาสำคัญของธุรกิจการเลี้ยงแพะจากการที่ทางกลุ่มเลี้ยงแพะที่ผ่านมา โรงเรือนเลี้ยงแพะมีสภาพทรุดโทรม และวัสดุอุปกรณ์ยังไม่เพียงพอ พันธุ์แพะที่เลี้ยงอยู่ในปัจจุบันยังไม่ได้คุณภาพเท่าที่ควรไม่สามารถพัฒนาคุณภาพ มาตรฐานการผลิตเพิ่มขึ้นได้ จึงจำเป็นต้องจัดหาแหล่งเงินทุน เพื่อปรับปรุงโรงเรือนเลี้ยงแพะและวัสดุอุปกรณ์ จัดหาพันธุ์แพะที่ได้คุณภาพมาตรฐาน พัฒนาการผลิตให้ได้คุณภาพมาตรฐานตามความต้องการของตลาด

ดังนั้น จากการศึกษานโยบายข้างต้น สรุปได้ว่าการจัดการห่วงโซ่อุปทานเพื่อการส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจการเลี้ยงแพะเนื้อ ระดับต้นน้ำ การวางแผนการทำระบบบัญชี การคัดเลือกพันธุ์ที่เหมาะสมต่อสภาพอากาศ การจัดการฟาร์มที่ได้มาตรฐานเหมาะสมกับพื้นที่ การซื้อจัดหาปัจจัยการผลิต การจัดการเครื่องมืออุปกรณ์ ระดับกลางน้ำ การวิเคราะห์และจัดการอาหารและโภชนาการที่เหมาะสมเพื่อให้แพะเติบโตและมีคุณภาพ การจัดการสุขภาพ การดูแลและป้องกันโรคต่าง ๆ ระดับปลายน้ำ การจัดการสิ่งแวดล้อมในฟาร์มสำหรับสุขภาพของแพะ การกำจัดมูลแพะ การบำรุงรักษาพื้นที่เพื่อให้มีการเติบโตของพืชสำหรับการเลี้ยงแพะและการวางแผนการตลาดพิธีกรรมทางศาสนาเพื่อให้เพียงพอตลอดทั้งปี

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิดการวิจัยและทฤษฎีของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยกระบวนการต่าง ๆ โดยงานวิจัยเป็นการวิจัยเชิงแบบเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed-method research) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed-method research) พื้นที่วิจัย คือ เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะเนื้ออำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช แบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาบริบทและศักยภาพการดำเนินงานของเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะเนื้ออำเภอหัวไทร ด้วยเทคนิค SWOT Analysis ศึกษาสภาพแวดล้อมภายในของเกษตรกร ศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกของเกษตรกร (Namwat & Janapiraganit, 2023) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลของเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะในอำเภอหัวไทร จำนวน 24 ครัวเรือน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus group) นำมาวิเคราะห์หาคำถามปลายเปิดด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ทั้งนี้ในการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกเป็นการประเมินศักยภาพของเกษตรกร ใช้หลักการพิจารณาค่าถ่วงน้ำหนัก

(Weight) เพื่อเป็นการถ่วงน้ำหนักของปัจจัยในแต่ละรายการ โดยผลรวมของค่าถ่วงน้ำหนักจะเท่ากับ 1 จากนั้นจึงพิจารณาค่าคะแนนความสามารถของเกษตรกร (Rating) ในแต่ละรายการ โดยคะแนนที่ได้จะมีค่าระหว่าง 1 ถึง 5 (ความสามารถน้อยที่สุด ถึง ความสามารถมากที่สุด) แล้วจึงคำนวณค่าคะแนนถ่วงน้ำหนัก (Weighted score) จากค่าถ่วงน้ำหนักคูณด้วยค่าความสามารถในของเกษตรกรในแต่ละรายการ รวมผลของค่าคะแนนถ่วงน้ำหนักทุกรายการแสดงถึงความสามารถของเกษตรกร (Suwunniponth, 2021) ส่วนการวิเคราะห์จับคู่ปัจจัยภายในและปัจจัยนอกเป็นการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค TOWS matrix เพื่อกำหนดการจัดการห่วงโซ่อุปทานสำหรับการส่งเสริมเพื่อพัฒนาธุรกิจการเลี้ยงแพะต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาความต้องการส่งเสริมอุตสาหกรรมการเลี้ยงแพะต้นแบบของเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะเนื้อ มีกระบวนการดังนี้

1. คณะผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus group) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลกับเกษตรกรจนได้ข้อมูลที่ซ้ำกัน จำนวน 7 ราย โดยจัดการเพื่อสอบถามเกี่ยวกับ สภาพการเลี้ยงแพะ ความต้องการในการส่งเสริมการเลี้ยงแพะ ปัญหาอุปสรรคในการเลี้ยง โดยคณะผู้วิจัยได้นำผลการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม มาวิเคราะห์ข้อคำถามปลายเปิดด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เพื่อนำมาสู่การวิเคราะห์กระบวนการทางด้านการจัดการห่วงโซ่อุปทานในการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาการส่งเสริมตั้งแต่ ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ ในการออกแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานเพื่อส่งเสริมธุรกิจการเลี้ยงแพะเนื้อ ซึ่งทางเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะได้มีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินการนี้ด้วย

2. สอบถามความต้องการส่งเสริมการเลี้ยงแพะของเกษตรกร โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เก็บข้อมูลจากประชากรที่เป็นเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ ในหมู่ 9 เกาะเพชร อำเภอหัวไทร โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 2.1 แบบสอบถาม เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับ สภาพการเลี้ยงแพะเนื้อและการจัดการธุรกิจการเลี้ยงแพะเนื้อ ความต้องการส่งเสริมอุตสาหกรรมการเลี้ยงแพะ ปัญหาอุปสรรคของเกษตรกรในการเลี้ยงแพะ โดยมีเกณฑ์คะแนน มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ใช้มาตรวัดระดับความคิดเห็น (Likert Scale) (Likert, 1967) ซึ่งสองตอนแรกเป็นคำถามปลายปิด และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ เป็นคำถามปลายเปิด และได้ทำการตรวจสอบค่าความเที่ยงตรง (Validity) และการทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยเริ่มจากการตรวจสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน โดยใช้เทคนิค IOC (Item Objective Congruence Index) หรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Tirakanan, 2005) เพื่อให้สอดคล้องกับหัวข้อและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผลการตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ซึ่งพบว่าข้อคำถามทุกข้อมีค่าคะแนนระหว่าง 0.67–1.00 จึงสรุปได้ว่า ข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนของวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปทุกข้อคำถามซึ่งสามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้ และได้้นำแบบสอบถามไปทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัค (Cronbach's

alpha coefficient) (Cronbach, 1960) ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ได้ค่าอยู่ในช่วงระหว่าง 0.75 ถึง 0.95 และผลการทดสอบค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแต่ละคำถาม (Corrected item total correlation) ได้ค่าอยู่ในช่วง 0.47 ถึง 0.90 อีกทั้งผลการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค พบว่าแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยชุดนี้มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.85 ซึ่งผ่านเกณฑ์ยอมรับได้ คือค่าตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป (Sincharu, 2017)

2.2 ขอบเขตการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ เกษตรกรหมู่ 9 ตำบลเกาะเพชร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 24 ครัวเรือน โดยมีระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย 1 ปี ตั้งแต่ 1 กุมภาพันธ์ 2565 – 31 มกราคม 2566

2.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลโดยใช้สถิติความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์สภาพการเลี้ยงแพะเนื้อและการจัดการธุรกิจการเลี้ยงแพะเนื้อ ความต้องการส่งเสริมอุตสาหกรรมการเลี้ยงแพะ ปัญหาอุปสรรคของเกษตรกรในการเลี้ยงแพะ ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ขั้นตอนที่ 3 การขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 มาจัดทำกระบวนการการจัดการห่วงโซ่อุปทานสำหรับการส่งเสริมเพื่อพัฒนาธุรกิจการเลี้ยงแพะเนื้อของเกษตรกร

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ศึกษาสภาพการเลี้ยงแพะเนื้อและการจัดการธุรกิจการเลี้ยงแพะเนื้อ อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ปรากฏผลการศึกษาดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสภาพการเลี้ยงแพะเนื้อ

สภาพการเลี้ยงแพะเนื้อ		จำนวน	ร้อยละ
1. จุดประสงค์ในการเลี้ยงแพะเนื้อ			
1	เพื่อจำหน่าย	19	79.17
2	เพื่อบริโภค/เพื่อประกอบพิธีกรรมทางศาสนา	5	20.83
รวม		24	100.00
2. ประสบการณ์ในการเลี้ยงแพะเนื้อ			
1	น้อยกว่า 3 ปี	1	4.17
2	3 – 8 ปี	14	58.33
3	9 – 10 ปี	7	29.17
4	10 ปี ขึ้นไป	2	8.33
รวม		24	100.00
3. จำนวนแพะทั้งหมดที่เลี้ยง			
1	10 – 30 ตัว	1	4.17
2	31 – 50 ตัว	13	54.17
3	51 – 70 ตัว	7	8.33
4	71 – 90 ตัว	3	12.50
รวม		24	100.00
4. จำนวนแม่พันธุ์			
1	6 – 10 ตัว	15	62.50
2	11 – 15 ตัว	3	12.50
3	16 – 20 ตัว	4	16.67
4	21 ตัวขึ้นไป	2	8.33
รวม		24	100.00
5. จำนวนพ่อพันธุ์			
1	3 – 4 ตัว	15	62.50
2	5 – 6 ตัว	6	25.00
3	7 – 10 ตัว	2	8.33
4	มากกว่า 10 ตัวขึ้นไป	1	4.17
รวม		24	100.00
6. พันธุ์แพะที่เลี้ยงและแหล่งที่มาของแพะเนื้อที่เลี้ยง			
1	พื้นเมือง	4	16.67
2	พื้นเมืองลูกผสม	20	83.33
รวม		24	100.00

จากตารางที่ 1 ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสภาพการเลี้ยงแพะเนื้อ จำนวน 24 ราย ส่วนใหญ่เลี้ยงแพะเนื้อเพื่อจำหน่าย จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 79.17 ประสบการณ์ในการเลี้ยงแพะเนื้อ 3-8 ปี จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 58.33 จำนวนแพะทั้งหมดที่เลี้ยง 31-50 ตัว

จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.17 จำนวนแม่พันธุ์ 6-10 ตัว จำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 62.50 และมีจำนวนพ่อพันธุ์ 3-4 ตัว จำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 62.50 พันธุ์แพะที่เลี้ยงและแหล่งที่มาของแพะเนื้อที่เลี้ยง ส่วนใหญ่เป็นพันธุ์พื้นเมืองลูกผสม จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 83.33

ตารางที่ 2 วิธีการเลี้ยงแพะและโรงเรือนในการเลี้ยงแพะเนื้อ

วิธีการเลี้ยงแพะและโรงเรือนในการเลี้ยงแพะเนื้อ		จำนวน	ร้อยละ
1. วิธีการเลี้ยงแพะเนื้อ			
1	ปล่อยให้หากินเองตามธรรมชาติ	1	4.17
2	เลี้ยงแบบขังคอกตลอดเวลา	20	83.33
3	เลี้ยงแบบผูกสามหรือขังคอกสลับกับปล่อย	3	12.50
รวม		24	100.00
2. ลักษณะของโรงเรือน			
1	โรงเรือนมาตรฐาน	6	25.00
2	ไม่ได้มาตรฐาน	16	66.67
3	ไม่มีโรงเรือน	2	8.33
รวม		24	100.00
3. ค่าใช้จ่ายในสร้างคอก (บาท)			
1	น้อยกว่า 5,000 บาท	5	20.83
2	5,001 – 10,000 บาท	14	58.33
3	10,001 – 20,000 บาท	3	12.51
4	มากกว่า 20,000 บาท	2	8.33
รวม		24	100.00
4. แปลงหญ้าและอาหารชน			
1	มีเพียงพอตลอดปี	11	45.83
2	มีปานกลาง	7	29.17
3	มีน้อย	6	25.00
รวม		24	100.00
5. การจัดการด้านอาหารชน			
1	เสริมอาหารชนทุกวัน	1	4.17
2	เสริมเป็นบางครั้งแล้วแต่สภาพเศรษฐกิจ	7	29.17
3	ไม่เคยเสริมอาหารชน	16	66.67
รวม		24	100.00

จากตารางที่ 2 เกษตรกรที่เลี้ยงแพะเนื้อ อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ใช้วิธีการเลี้ยงแพะเนื้อเลี้ยงแบบขังคอกตลอดเวลา จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 83.33 มีลักษณะของโรงเรือนที่ไม่ได้มาตรฐาน จำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 66.67 มีค่าใช้จ่ายในสร้างคอก 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 14

ราย คิดเป็นร้อยละ 58.33 แผลงหญ้าที่ใช้เลี้ยงแพะเนื้อ มีเพียงพอดตลอดปี จำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.83 การจัดการด้านอาหารชนไม่ได้เสริมอาหารชน จำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 66.67

ตารางที่ 3 การได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยราชการในการเลี้ยงแพะเนื้อ

การได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยราชการในการเลี้ยงแพะเนื้อ		จำนวน	ร้อยละ
1. การช่วยเหลือจากหน่วยราชการ			
1	เคยเข้ามาช่วยเหลือส่งเสริมการเลี้ยงแพะเนื้อ	4	16.67
2	เคยเข้ามาช่วยเหลือส่งเสริมการป้องกันโรคลงหน้า	1	4.17
3	ไม่เคยเข้ามาช่วยเหลือเลย	19	79.17
รวม		24	100.00
2. การกำหนดราคาจำหน่ายแพะเนื้อ			
1	เกษตรกรกำหนดราคา	1	4.16
2	ผู้ซื้อกำหนดราคา	14	58.33
3	เกษตรกรและผู้ซื้อกำหนดตกลงราคา	9	37.50
รวม		24	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า เกษตรกรที่เลี้ยงแพะเนื้อ อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ไม่เคยได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานราชการ จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 79.17 การกำหนดราคาจำหน่ายแพะเนื้อ ผู้ซื้อกำหนดราคา จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 58.33

ตารางที่ 4 การสุขาภิบาลในการเลี้ยงแพะเนื้อ การเกิดโรค การป้องกันโรค/พยาธิ

การเกิดโรค/พยาธิและการสุขาภิบาล		จำนวน	ร้อยละ
1. ฤดูกาลที่เกิดโรคในแพะเนื้อมากที่สุด			
1	ฤดูร้อน	1	4.17
2	ฤดูฝน	21	87.50
3	ทุกฤดู	2	8.33
รวม		24	100.00
2. การจัดการสุขาภิบาลและการป้องกันโรคระบาด			
1	จัดการทำวัคซีนป้องกันโรคระบาดลงหน้าอย่างสม่ำเสมอ	2	8.33
2	มีการจัดการทำวัคซีนป้องกันโรคระบาดลงหน้าบางครั้ง	2	8.33
3	ไม่มีการจัดการทำวัคซีนป้องกันโรคระบาดลงหน้า	20	83.33
รวม		24	100.00
3. การกำจัดพยาธิในแพะเนื้อ			
1	ถ่ายพยาธิตัวกลม (Albendazole) 1-2 ครั้งต่อปี	1	4.17
2	ถ่ายพยาธิตัวกลม (Albendazole) 3-4 ครั้งต่อปี	4	16.67
3	ไม่ได้ถ่ายพยาธิ	19	79.17
รวม		24	100.00

จากตารางที่ 4 เกษตรกรที่เลี้ยงแพะเนื้อ อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ฤดูกาลที่เกิดโรคในแพะเนื้อมากที่สุดคือฤดูฝน จำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 87.50 ไม่มีการจัดการทำวัคซีนป้องกันโรคระบาดล่วงหน้า จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 83.33 และไม่ได้ถ่ายพยาธิ จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 79.17

วัตถุประสงค์ที่ 2 ความต้องการส่งเสริมธุรกิจการเลี้ยงแพะต้นแบบของเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะเนื้อ เพื่อพัฒนา ดังนี้

ตารางที่ 5 ความต้องการการส่งเสริมการผลิตแพะเนื้อของเกษตรกร

ความต้องการการส่งเสริมแพะเนื้อ		ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. การเลือกซื้อแพะและการผสมพันธุ์				
1	วิธีการเลือกซื้อแพะแม่-พ่อพันธุ์	4.15	0.761	มาก
2	วิธีการผสมเทียม	3.58	0.832	มาก
รวม		3.87	0.846	มาก
2. การปฏิบัติเลี้ยงดูแพะ				
1	การเลี้ยงดูแพะรุ่นหนุ่มสาวตั้งท้อง	3.51	0.961	มาก
2	การเลี้ยงดูลูกแพะ	3.74	0.976	มาก
รวม		3.59	0.961	มาก
3. การทำระบบบัญชีและการจัดการผลผลิต				
1	การทำระบบบัญชี	3.22	0.641	ปานกลาง
2	การปรุงอาหารจากเนื้อแพะ	3.10	0.652	ปานกลาง
4. ความต้องการการส่งเสริมแพะเนื้อ				
1	การฆ่าแพะและการบรรจุหีบห่อ	2.94	0.761	ปานกลาง
2	การแปรรูปและการถนอมอาหาร	3.15	0.732	ปานกลาง
รวม		3.10	0.697	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 พบว่า ความต้องการการส่งเสริมการผลิตแพะเนื้อของเกษตรกร ด้านการเลือกซื้อแพะและการผสมพันธุ์ การเลือกซื้อแพะแม่-พ่อพันธุ์ มีค่าเฉลี่ย 4.15 การปฏิบัติเลี้ยงดูแพะจะให้การเลี้ยงดูลูกแพะมีค่าเฉลี่ย 3.74 มีการทำบัญชีและการจัดการผลผลิตจะมีการทำระบบบัญชี มีค่าเฉลี่ย 3.22 และมีความต้องการการส่งเสริมแพะเนื้อในเรื่องการแปรรูปและการถนอมอาหาร มีค่าเฉลี่ย 3.15

ตารางที่ 6 ปัญหาอุปสรรคของเกษตรกรในการเลี้ยงแพะเนื้อ

1. ปัญหาอุปสรรคของเกษตรกรในการเลี้ยงแพะเนื้อ		จำนวน	ร้อยละ
1	ขาดแคลนพันธุ์แพะเนื้อ	3	12.50
2	ขาดการสุขาภิบาลและการตรวจสุขภาพแพะเนื้อ	6	25.00
3	ขาดความรู้ในการเลี้ยงแพะเนื้อที่ถูกต้อง	15	62.50
รวม		24	100.00
2. ปัญหาเกี่ยวกับการซื้อขายแพะเนื้อ			
1	การเลี้ยงแพะเนื้อยังไม่ได้มาตรฐาน	4	16.67
2	พ่อค้ารายใหญ่ให้ราคาต่ำ	11	45.83
3	การกำหนดราคาในซื้อขายไม่ได้มาตรฐาน	9	37.50
รวม		24	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่า ปัญหาอุปสรรคของเกษตรกรในการเลี้ยงแพะเนื้อ ขาดความรู้ในการเลี้ยงแพะเนื้อที่ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 62.50 และปัญหาเกี่ยวกับการซื้อขายแพะเนื้อ ส่วนใหญ่พ่อค้ารายใหญ่ให้ราคาต่ำ คิดเป็นร้อยละ 45.83

ผู้วิจัยได้นำมาทำการวิเคราะห์เพิ่มเติมและดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกเรื่องความต้องการในการส่งเสริมเพื่อพัฒนาธุรกิจการเลี้ยงแพะเนื้อของเกษตรกร จำนวน 10 ราย และใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. จุดแข็ง (Strengths: S)

S1. เป็นเกษตรกรรายย่อยที่มีการเลี้ยงแพะเนื้อเป็นอาชีพเสริมและมีความเต็มใจ แรงงานส่วนใหญ่ใช้แรงงานในครัวเรือนจึงมีต้นทุนต่ำ

S2. อาชีพการเลี้ยงแพะสอดคล้องกับวิถีชีวิต ศาสนา วัฒนธรรมและประเพณีของประชากรในพื้นที่ และประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม

2. จุดอ่อน (Weaknesses: W)

W1. เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะเนื้อขาดการรวมกลุ่ม ขาดการสร้างเครือข่าย

W2. ปัญหาการผลิตที่สำคัญ คือ ปัญหาแพะที่เลี้ยงขาดความสมบูรณ์ทำให้อัตราการผสมติดต่ำอัตราการให้ลูกแพะต่ำ และอัตราการตายสูง

3. โอกาส (Opportunities: O)

O1. ภาครัฐมีนโยบายสนับสนุนและส่งเสริมการเลี้ยงแพะเนื้อ

O2. นโยบายภาครัฐกำหนดให้แพะเนื้อเป็นสินค้าในยุทธศาสตร์และส่งเสริมสินค้าฮาลาล

4. อุปสรรค (Threats: T)

T1. การยอมรับของประชาชนผู้บริโภคต่อเนื้อแพะยังอยู่ในระดับต่ำ โดยมีทัศนคติมีต่อแพะและผลิตภัณฑ์จากแพะว่าเนื้อแพะเหมียว และมีกลิ่นสาบ ทำให้ไม่บริโภคเนื้อแพะ

T2. ประชาชนมีโอกาสในการเลือกบริโภคเนื้อประเภทอื่น ๆ ซึ่งเนื้อแพะยังมีราคาแพงกว่าเนื้อสัตว์ประเภทอื่นมากและส่วนใหญ่จะบริโภคในช่วงเทศกาล

ตารางที่ 7 กลยุทธ์การพัฒนาการส่งเสริมระบบธุรกิจการเลี้ยงแพะเนื้อ

1) กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy)	3) กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy)
กลยุทธ์ 1. เพิ่มความเข้มแข็งศูนย์หรือสถานีบำรุงพันธุ์สัตว์ในพื้นที่ เช่น ศูนย์วิจัยสัตว์ ให้สามารถถ่ายทอดความรู้ เป็นที่ปรึกษาด้านที่เกี่ยวข้อง และศึกษาวิจัย เกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยง	กลยุทธ์ 6. ส่งเสริมและพัฒนาพ่อแม่พันธุ์แพะเนื้อพื้นฐานในการผลิตลูกแพะเนื้อ ให้เหมาะสม
กลยุทธ์ 2. ส่งเสริมและพัฒนาถ่ายทอดเทคโนโลยีเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตระบบการเลี้ยงแพะเนื้อ	กลยุทธ์ 7. ส่งเสริมการเลี้ยงแพะเนื้อ สร้างและพัฒนาเครือข่ายเกษตรกร ผู้เลี้ยง แพะเนื้อ ให้ เข้มแข็ง
	กลยุทธ์ 8. ส่งเสริมและพัฒนาสายพันธุ์พืชอาหารสัตว์มีคุณภาพเหมาะสมและเพียงพอ
2) กลยุทธ์เชิงรับ (ST Strategy)	4) กลยุทธ์เชิงป้องกัน (WT Strategy)
กลยุทธ์ 3. ส่งเสริมและพัฒนาทางวิจัยหรือทางนวัตกรรมใหม่ ในการเลี้ยงแพะเนื้อ ดำเนินวิจัยผลิต การจัดการผลิต ระบบตลาดแพะเนื้อ ที่เกี่ยวข้อง	กลยุทธ์ 9. ส่งเสริมและพัฒนาการผลิต อาหารชั้นรณรงค์ให้มีการปลูกพืชที่เป็นแหล่งวัตถุดิบในการผลิตอาหารแพะเนื้อ
กลยุทธ์ 4. ส่งเสริมและพัฒนาโรงฆ่าสัตว์ให้ได้มาตรฐาน	กลยุทธ์ 10. ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการโรงเรือน สร้างความรู้ความเข้าใจและให้เห็นความสำคัญในการจัดการโรงเรือนสำหรับเลี้ยงแพะเนื้อให้เหมาะสม
กลยุทธ์ 5. ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มผู้ผลิตเพื่อสร้างอำนาจการต่อรองการซื้อขาย	

วัตถุประสงค์ 3 การจัดการห่วงโซ่อุปทานสำหรับการส่งเสริมเพื่อพัฒนาธุรกิจการเลี้ยงแพะเนื้อของเกษตรกร

จากการศึกษา สภาพการจัดการธุรกิจการเลี้ยงแพะเนื้อ การวิเคราะห์ SWOT Analysis เพื่อกำหนดกลยุทธ์การส่งเสริมเพื่อพัฒนาธุรกิจการเลี้ยงแพะเนื้อ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่

1. การวางแผนการเลี้ยงแพะเนื้อ ให้ความสำคัญในด้านการซื้อจัดหาปัจจัยการผลิตและการจัดการผลิตแพะเนื้อทั้งระบบที่เหมาะสมในพื้นที่ มีเครื่องมืออุปกรณ์ที่เหมาะสมสำหรับจำนวนแพะ
2. การเลือกพันธุ์และการจัดการฟาร์ม เลือกพันธุ์ที่เหมาะสมสำหรับการเลี้ยงและสภาพแวดล้อมของพื้นที่ที่เหมาะสม
3. การจัดการอาหารและโภชนาการ การให้อาหารที่เหมาะสมและสมดุล เพื่อให้แพะเติบโตและพัฒนาอย่างเหมาะสม การวิเคราะห์และปรับปรุงอาหารเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ
4. การจัดการสุขภาพและการดูแลสัตว์ การรักษาสุขภาพของแพะให้ดีโดยใช้วิธีการป้องกันโรคและการดูแลที่เหมาะสม เช่น การฉีดวัคซีน การรักษาโรคต่าง ๆ และการควบคุมแมลง
5. การจัดการสิ่งแวดล้อมในฟาร์ม เช่น การบำรุงรักษาพื้นที่เพื่อให้มีการเติบโตของพืชที่เหมาะสมสำหรับการเลี้ยงแพะและการบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับสุขภาพ
6. การจัดการการผลิตและการตลาด การวางแผนการผลิตและการตลาดเนื้อแพะอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้ราคาที่เหมาะสมและการตลาดที่มีความต้องการ ตลาดเป็นหลัก

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ในการศึกษาสภาพการเลี้ยงแพะเนื้อและการจัดการธุรกิจการเลี้ยงแพะเนื้อ อำเภอดำรงวิทยารัตนบุรี จังหวัดนครราชสีมา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลี้ยงแพะเนื้อเพื่อจำหน่ายและเพื่อพิธีกรรมทางศาสนา มีประสบการณ์ในการเลี้ยงแพะเนื้อ 3-8 ปี มีจำนวนแพะที่เลี้ยง 31-50 ตัว เป็นแม่พันธุ์ 6-10 ตัว มีพ่อพันธุ์ 3-4 ตัว แพะที่เลี้ยงเป็นพันธุ์พื้นเมืองและพันธุ์พื้นเมืองลูกผสม ทำการเลี้ยงแพะเนื้อเลี้ยงแบบขังคอกตลอดเวลา ในโรงเรือนที่ไม่ได้มาตรฐาน ที่ทำการสร้างมาแล้ว 3 - 5 ปี โดยการสร้างคอกแต่ละครั้งมีค่าใช้จ่ายในสร้างคอก 5,001 - 10,000 บาท จึงทำให้เกษตรกรไม่มิกำลังในการสร้างคอกที่ได้มาตรฐานเพราะต้องใช้ค่าจ้างที่แพง ส่วนในเรื่องของหญ้าที่ใช้เลี้ยงแพะเนื้อมีเพียงพอดลอดปีเพราะในบริเวณที่เลี้ยงมีต้นกระถินเป็นจำนวนมาก จึงทำให้เกษตรกรไม่ต้องให้อาหารเสริมหรืออาหารข้นในการเลี้ยง ในเรื่องของการได้รับความช่วยเหลือเกษตรกรได้รับการช่วยเหลือน้อยมากเพราะเกษตรกรไม่ได้จัดตั้งเป็นกลุ่มในการเลี้ยง หากแพะป่วยก็รักษาด้วยตนเองโดยการซื้อยามารักษา ไม่มีการจัดการทำวัคซีนป้องกันโรคระบาดล่วงหน้า ในการถ่ายพยาธิก็ต้องซื้อยามาถ่ายพยาธิเอง ในการจำหน่ายแพะส่วนใหญ่ผู้ซื้อกำหนดราคาเองและจ่ายเป็นเงินสด ทำให้พ่อค้ากดราคาให้ราคาต่ำในการขายแพะเนื้อ สอดคล้องกับ Prapatigul (2021) การผลิตและการตลาดแพะเนื้อในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย ผลการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นชาย อายุเฉลี่ย 51.36 ปี สำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษา เพาะปลูกพืชเป็นอาชีพหลักและเลี้ยงแพะเนื้อเป็นอาชีพเสริม โดยมีความสนใจเลี้ยงแพะและศึกษาจากเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ เพื่อนเกษตรกรที่เลี้ยงแพะอยู่ก่อน และอินเทอร์เน็ต ทำให้เกษตรกรส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการเลี้ยงแพะเพียง 1 - 2 ปี ด้านการผลิต พบว่า เกษตรกรนิยมเลี้ยงแพะลูกผสมบอร์และใช้ที่ดินของตนเองเพื่อเลี้ยงแพะโดยเฉลี่ย 8.0 ไร่ ใช้แรงงานในครัวเรือนเป็นหลักเฉลี่ย 1.85 คน ในปัจจุบันพบว่า เกษตรกรมีจำนวนแพะในฟาร์มโดยเฉลี่ยฟาร์มละ 36.29 ตัว และเลี้ยงแบบกึ่งขังกึ่งปล่อยโดยใช้หญ้าเนเปียร์หรือหญ้าที่ขึ้นเองตามธรรมชาติเป็นอาหารหลัก ด้านการตลาด พบว่า เกษตรกรนิยมจำหน่ายแพะแบบมีชีวิตที่น้ำหนักไม่ต่ำกว่า 20 กิโลกรัม/ตัว ราคารับซื้อเฉลี่ย 110 - 120 บาท/กิโลกรัม โดยมีรูปแบบการจำหน่าย 3 รูปแบบ ได้แก่ 1) รวมกันจำหน่ายผ่านสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดเชียงใหม่ 2) รวมกันจำหน่ายและติดต่อพ่อค้าคนกลางโดยตรง และ 3) ต่างคนต่างจำหน่ายให้กับพ่อค้าคนกลาง

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ความต้องการส่งเสริมอุตสาหกรรมการเลี้ยงแพะของเกษตรกร พบว่า ความต้องการส่งเสริมการผลิตแพะเนื้อของเกษตรกร ต้องการรู้วิธีการในการเลือกซื้อแพะและการผสมพันธุ์ การเลือกซื้อแพะแม่พันธุ์-พ่อพันธุ์ที่สมบูรณ์และมีลักษณะที่ดี รวมถึงการปฏิบัติการเลี้ยงดูแพะในการเลี้ยงดูลูกแพะให้มีแข็งแรงรวมถึงการจัดทำวัคซีนในลูกแพะ มีความต้องการในเรื่องการสอนทำบัญชีรายรับรายจ่าย รวมถึงการส่งเสริมเรื่องการแปรรูปและการถนอมอาหารแพะให้มีความหลากหลาย สอดคล้องกับ Vetchasitniraphai (2020) ความต้องการในการ

ส่งเสริมการเลี้ยงโคนมตามมาตรฐานฟาร์มที่ดีของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในเขตเทศบาล อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมมีความต้องการในการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมตามมาตรฐานฟาร์ม โดยปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการในการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมตามมาตรฐานฟาร์มที่ดีของเกษตรกร การเลือกซื้อพันธุ์โคนม การทำวัคซีน การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงโคนมตามมาตรฐานฟาร์มที่ดี และประสบการณ์การฝึกอบรมเกี่ยวกับการเลี้ยงโคนมการศึกษาปัญหา และอุปสรรคในการเลี้ยงโคนมตามมาตรฐานฟาร์มที่ดี การประสบปัญหาการเพิ่มขึ้นของค่าจ้างแรงงานและขาดแคลนแรงงานที่มีความสามารถและเชี่ยวชาญการเลี้ยงโคนมตามข้อกำหนดการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโคนมและการขาดแคลนอาหารโคนมทั้งในส่วนปริมาณและคุณภาพ โดยเกษตรกรมีข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 การจัดการห่วงโซ่อุปทานสำหรับการส่งเสริมเพื่อพัฒนาธุรกิจการเลี้ยงแพะเนื้อของเกษตรกร พบว่า ระบบธุรกิจการเลี้ยงแพะเนื้อยังมีจุดอ่อน ในการพัฒนาธุรกิจการเลี้ยงแพะเนื้อ เกษตรกรยังมีการเลี้ยงแพะเนื้อตามวิถีชีวิตอย่างเดิม ยังขาดความรู้ที่นำมาใช้ในการพัฒนาการเลี้ยง ขาดการรวมกลุ่มในการสร้างเครือข่ายเพื่อให้เกิดเชื่อมโยงระหว่างการผลิตและการตลาด ส่งผลให้ดำเนินการในการติดกระบวนการจัดการห่วงโซ่อุปทานเพื่อการส่งเสริมธุรกิจการเลี้ยงแพะเนื้อขึ้นมาให้เกิดความพัฒนาปลະปรับปรุงกระบวนการในการเลี้ยง ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนนโยบายของภาครัฐที่มีนโยบายสนับสนุนและส่งเสริมการเลี้ยงแพะเนื้อในภาคใต้สร้างและพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะเนื้อให้เข้มแข็ง อีกทั้งมีความพร้อมของหน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และสามารถนำมาดำเนินการจัดการห่วงโซ่อุปทานสำหรับการส่งเสริมเพื่อพัฒนาธุรกิจการเลี้ยงแพะเนื้อของเกษตรกร สอดคล้องกับ Jaruwatcharaset (2023) การจัดการห่วงโซ่อุปทานหมูพูกเชิงพาณิชย์ในจังหวัดอุทัยธานี พบว่าการบริหารจัดการธุรกิจฟาร์มหมูพูกเป็นลักษณะธุรกิจขนาดเล็กมีเจ้าของเพียงคนเดียว ในระยะเวลาการเลี้ยง 4 เดือน เป็นการเลี้ยงในโรงเรือนแบบบ่อปูน มีต้นทุนการผลิตทางด้านต้นทุนผัน ผลิตภัณฑ์เนื้อสด 1 กิโลกรัม การดำเนินกิจกรรมภายใต้ห่วงโซ่อุปทานของการเลี้ยงหมูพูกเชิงพาณิชย์มีตั้งแต่ การจัดหาปัจจัยการผลิต การเลี้ยง การตลาดจนถึงผู้บริโภค ซึ่งมีความต่อเนื่องและเชื่อมโยงกันโดยเกษตรกรผู้เลี้ยงเป็นหลักสำคัญ จากการวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าของการเลี้ยงหมูพูกเชิงพาณิชย์ในจังหวัดอุทัยธานีนั้นพบว่าเกษตรกรมีความเสี่ยงสูงในห่วงโซ่ในหลายด้าน

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการวิจัยทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ การค้นหาสภาพการจัดการธุรกิจการเลี้ยงแพะเนื้อ การวิเคราะห์ SWOT Analysis เพื่อกำหนดกลยุทธ์การส่งเสริมเพื่อพัฒนาธุรกิจการเลี้ยงแพะเนื้อ ในการวางแผนการเลี้ยงแพะเนื้อ การกำหนดแผนกลยุทธ์การส่งเสริมเพื่อพัฒนาธุรกิจของเกษตรกร

ด้วยเทคนิค TOWS Matrix จะมุ่งเน้นไปที่กลยุทธ์เชิงรุก (SO) กลยุทธ์เชิงตั้งรับ (ST) กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO) และกลยุทธ์เชิงป้องกัน (WT) ซึ่งผลของการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในข้อมูลแต่ละคู่ ทำให้เกิดยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในภาพรวม จากข้อมูลที่ได้จากผลการวิจัยทั้งการสัมภาษณ์ แบบสอบถาม ปัญหาของเกษตรกร นำมาวิเคราะห์ SWOT Analysis ในการดำเนินงานของเกษตรกรมาวิเคราะห์การจัดการห่วงโซ่อุปทานสำหรับการส่งเสริมเพื่อพัฒนาธุรกิจ ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ ก่อให้เกิดองค์ความรู้ที่ได้จากการทำวิจัยในการวิเคราะห์กระบวนการจัดการห่วงโซ่อุปทานเพื่อการพัฒนาธุรกิจการเลี้ยงแพะ ได้ดังภาพที่ 2

ต้นน้ำ		กลางน้ำ		ปลายน้ำ	
การวางแผนด้านการซื้อจัดหาปัจจัยการผลิตและการจัดการผลิตแพะเนื้อทั้งระบบที่เหมาะสมในพื้นที่ เครื่องมืออุปกรณ์ที่เหมาะสมสำหรับจำนวนแพะที่เลี้ยง ต้องมีพื้นที่ให้แพะได้ทานหญ้าและอาหารที่มีธาตุอาหารต่างๆ	การเลือกพันธุ์และการจัดการฟาร์มเลือกพันธุ์ที่เหมาะสมสำหรับการเลี้ยงและสภาพแวดล้อมของพื้นที่ เช่น พันธุ์ที่ทนทานต่อสภาพอากาศในพื้นที่นั้น และมีสมบัติทางพันธุกรรมที่ดีสำหรับการผลิตเนื้อที่มีคุณภาพดี	การจัดการอาหารและโภชนาการ การให้อาหารที่เหมาะสมและสมดุล เพื่อให้แพะเติบโตและพัฒนาอย่างเหมาะสม การวิเคราะห์และปรับปรุงอาหารเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ	การจัดการสุขภาพและการดูแลสัตว์ การรักษาสุขภาพของแพะให้ดีโดยใช้วิธีการป้องกันโรคและการดูแลที่เหมาะสม เช่น การฉีดวัคซีน การรักษาโรคต่างๆ และการควบคุมแมลง	การจัดการสิ่งแวดล้อมในฟาร์ม เช่น การบำรุงรักษาพื้นที่เพื่อให้มี การเติบโตของพืชที่เหมาะสมและการบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับสุขภาพและความสบายของแพะ	การจัดการการผลิตและการตลาด การวางแผนการผลิตและการตลาดเนื้อแพะอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้ราคาที่เหมาะสม และการตลาดทางศาสนา และตลาดแพะเนื้อเพื่อใช้ในบริโภคเนื้อให้มี ผลผลิตออกจำหน่ายตลอดทั้งปี

ภาพที่ 2 การจัดการห่วงโซ่อุปทานเพื่อส่งเสริมธุรกิจการเลี้ยงแพะเนื้อ

สรุป

สรุปในภาพรวมของบทความ จากการอภิปรายผลทั้งหมดแสดงให้เห็นว่าการวิเคราะห์ศักยภาพของเกษตรกรด้วยวิธี SWOT analysis สามารถนำไปสู่กลยุทธ์การพัฒนาการส่งเสริมระบบธุรกิจการเลี้ยงแพะเนื้อ จากสภาพการเลี้ยงและการจัดการธุรกิจการเลี้ยงแพะเนื้อเพื่อจำหน่ายและทำพิธีกรรมทางศาสนา เลี้ยงพันธุ์พื้นเมืองและพันธุ์พื้นเมืองลูกผสมแบบผูกมัดและปล่อยให้หากินเองตามธรรมชาติ เกษตรกรเลี้ยงเป็นอาชีพรองและไม่มีโรงเรือนหรือมีลักษณะของโรงเรือนที่ไม่ได้มาตรฐาน ด้วยการหาอาหารในชุมชนที่มีเพียงพอตลอดปี รักษาโรคระบาดแพะด้วยสมุนไพรที่มีอยู่ในธรรมชาติด้วยตนเองหรือสามารถซื้อยามารักษาด้วยตนเองได้ การจำหน่ายโดยผู้ซื้อกำหนดตกลงราคาร่วมกันโดยใช้วิธีเหมาเป็นรายตัวและใช้การชำระเงินสดทั้งหมด ปัญหาที่พบคือ ขาดแคลนพันธุ์แพะเนื้อ

ขาดการสุขาภิบาลและการตรวจสุขภาพ มีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาดในช่วงเทศกาล พิธีกรรมทางศาสนา และมีความต้องการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ด้านผลิตแพะเนื้อให้ได้คุณภาพ มาตรฐาน การเลือกซื้อพ่อและแม่พันธุ์ การผสมพันธุ์ การเลี้ยงดูลูกแพะ และแม่พันธุ์แพะ การให้อาหาร การเลือกใช้ยาสำหรับป้องกันและรักษาโรค และการกำจัดพยาธิภายนอกและภายในตัวแพะ หน่วยงานภาครัฐควรมีการส่งเสริมให้มีการบริโภคแพะเนื้อให้แพร่หลายมากขึ้น ให้ความรู้แก่ผู้บริโภค ถึงคุณค่าทางโภชนาการและส่งเสริมให้มีการชำแหละในตลาดสดมีการขายเนื้อแพะประจำเหมือน เนื้อสัตว์ประเภทอื่น ๆ เพื่อที่จะให้ผู้บริโภคหาซื้อได้สะดวก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 การจัดการผลิตแพะเนื้อทั้งระบบที่เหมาะสมในพื้นที่ ยังไม่มี หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควร ดำเนินการ การพัฒนาศักยภาพการเลี้ยงแพะ ให้มีความสำคัญในด้านปัจจัยการผลิตและการจัดการ ผลิตแพะเนื้อทั้งระบบที่เหมาะสมในพื้นที่ และเน้นพันธุ์แพะเนื้อที่มีความเหมาะสมเพื่อให้สอดคล้องกับ ความต้องการบริโภคในพื้นที่และตลาดเป็นหลัก

1.2 ความต้องการส่งเสริมธุรกิจการเลี้ยงแพะต้นแบบของเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะเนื้อยังมีน้อย มาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ พัฒนาการวางแผนระบบตลาดแพะเนื้อ มีการส่งเสริมการ ประชาสัมพันธ์เพิ่มการบริโภคเนื้อแพะพร้อมทั้งเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ ขยายช่องทางตลาดในการ จำหน่ายเนื้อแพะให้มากขึ้น เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถซื้อหาได้ง่าย

1.3 ควรศึกษากระบวนการตลอดห่วงโซ่อุปทาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ศึกษากิจกรรมการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ พัฒนาทักษะ สำหรับผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ด้วยการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วยการพึ่งพาตนเอง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

หน่วยงานภาครัฐควรมีการสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มและส่งเสริมการตลาดสินค้าด้วย พัฒนาระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการห่วงโซ่การผลิตและ สามารถต่อยอดนำไปใช้เชิงพาณิชย์ และการพัฒนาคุณภาพแพะเนื้อที่มีเอกลักษณ์ และพัฒนาสินค้า ที่เป็นอัตลักษณ์พื้นที่

References

- Cronbach, L. J. (1960). *Essentials of psychological testing* (2nd ed.). Harper & Row.
- Jaruwatcharaset, C. (2023). Supply chain management of the commercial Bandicoots rats' farms in Uthai Thani province. *Journal of Academic for Public and Private Management*, 5(1), 1–12.
- Dararuang, K. (2021). Approach to development community-based tourism, OTOP lifestyle innovation Ban Nongkradooknuea, Nong Nom Wua Subdistrict, Lat Yao District, Nakhonsawan Province. *School of Administrative Studies Academic Journal*, 4(4), 105–122.
- Department of Livestock Development, Ministry of Agriculture and Cooperative. (2023). *Department of Livestock Development Strategy 2023–2024*.
<https://planning.dld.go.th/th/index.php/th/plan-menu/1473-2566-2580>
- Department of Agricultural Extension, Ministry of Agriculture and Cooperative. (2021). The 5-Year *Operational Plan for the Department of Agricultural Extension (2023 – 2027)*.
[http://www.plan.doae.go.th/project/Plan_Policy/userfiles/DOAE5YEARPLAN\(66-70\).pdf](http://www.plan.doae.go.th/project/Plan_Policy/userfiles/DOAE5YEARPLAN(66-70).pdf)
- Department of Livestock Development, Ministry of Agriculture and Cooperative. (2023). Raising goats. https://pvlo-npt.dld.go.th/pvlo_npt/images/knowledge/knowledge_005.pdf
- Kotler, P. (2004). *Marketing management*. Prentice-Hall.
- Lamber, D. M., Stock, J. R., & Ellram, L. M. (1998). *Fundamentals of logistics management*. McGraw-Hill.
- Likert, R. (1967). *The method of constructing and attitude scale, reading in attitude theory and measurement*. Wiley & Son.
- Namwat, T., & Janapiragani, T. (2023). The development of product and marketing strategy of the water hyacinth basketry community enterprise in Thoeng District, Chiang Rai Province. *Journal of Management Science Pibulsongkram Rajabhat University*, 5(2), 95–112.
- Prapatigul, P. (2021). Factors affecting the successful operation of the extension and development for standards production of Pradu Hang Dam Chiang Mai chicken of business project of farmers in upper Northern region, Thailand. *Khon Kaen Agriculture Journal*, 50(3), 657–667. DOI:10.14456/kaj.2022.56
- Pisawong, S. (2021). The product development of OTOP entrepreneurs to support knowledge-based network in Surin Province. *NRRU Community Research Journal*, 15(4), 28–41.
<https://so04.tci-thaijo.org/index.php/NRRU/article/view/251700>

- Ruernkaew, J., Damrongwattana, J., Onchun, P., & Prathumdaecho, B. (2023). Problems and marketing development approach for Ban Thung Pran Goat Farming Group Moo. 4 Ban Tun Sub-District Cha-Uat District Nakhon Si Thammarat Province. *Journal of Education Academic Chiang Rai Rajabhat University*, 7(3), 23–44.
- Sincharu, T. (2017). *Research and statistical data analysis with SPSS and AMOS*. Business R&D.
- Suwuniponth, W. (2021). Competitiveness based on the digital economy among community enterprises of local product groups in Bangkok. *Research and Development Journal Suan Sunandha Rajabhat University*, 13(1), 1–21.
- Tirakanan, S. (2005). *Creating tools to measure variables in social science research: Guidelines for practice*. Chulalongkorn University.
- Vetchasitniraphai, N. (2020). The need for extension services for good dairy farming practices of dairy farmers in On Tai Sub-district, San Kamphaeng District, Chiang Mai. *Journal of Agri. Research & Extension*, 38(1), 155–165.